

**UCHWAŁA NR XXXVII/395/21
RADY MIEJSKIEJ KARPACZA**

z dnia 19 marca 2021 r.

w sprawie odrzucenia wniosku o przeprowadzenie referendum na terenie gminy Karpacz

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 18 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019 r. poz.741 ze zm.), po zapoznaniu się z opinią Komisji doraźnej Rady Miejskiej Karpacza do sprawdzenia czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, uchwala się co następuje:

§ 1. Odrzuca się wniosek grupy mieszkańców z dnia 18 lutego 2021 r. o przeprowadzenie referendum na terenie gminy Karpacz z następującym pytaniem: „Czy zgadzasz się na respektowanie zakazów, nakazów i ograniczeń praw i wolności obywatelskich, wprowadzanych wbrew Ustawom i Konstytucji RP poprzez rozporządzenia Rady Ministrów, w związku ze stanem epidemii?”

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej Karpacza do doręczenia inicjatorowi uchwały wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 14 dni od jej doręczenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Karpacza

Tobiasz Frytz

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr XXXVI/394/21 Rady Miejskiej Karpacza z dnia 24 lutego 2021r. powołano doraźną Komisję w celu sprawdzenia czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy o referendum lokalnym (dalej, jako url). Powołana przez Radę Miejską Komisja dokonała oceny wniosku mieszkańców o przeprowadzenie referendum lokalnego, którego przedmiotem miałyby być pytanie „Czy zgadzasz się na respektowanie zakazów, nakazów i ograniczeń praw i wolności obywatelskich, wprowadzanych wbrew Ustawom i Konstytucji RP poprzez rozporządzenia Rady Ministrów, w związku ze stanem epidemii”. Oceniając przedmiotowy wniosek komisja badała jego zgodność z przepisami ustawy o referendum lokalnym zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym, tzn. oceniała czy wniosek nie prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

W zakresie oceny formalnej Komisja stwierdza, co następuje:

- z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpiła wymagana grupa obywateli;
- przedmiot referendum mieści się w katalogu wynikającym z art. 2 ust. 1 url, tj. dotyczy istotnych spraw dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę samorządową (art. 2 ust. 1 pkt 3 url);
- wniosek o przeprowadzenie referendum został przekazany Burmistrzowi Karpacza w terminie wynikającym z art. 14 ust. 1 url;
- wniosek był kompletny;
- karty z zebranymi podpisami osób, które chcą poprzeć inicjatywę zawierały informacje, o których mowa w art. 14 ust. 2 url;
- inicjatorzy zebrali łącznie 642 podpisy, z czego komisja za ważne uznała 454 jako spełniające wymagania z art. 14 ust. 4 url. Zgodnie z art. 4 pkt. 1 url z wnioskiem wystąpić może co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy, tj. 380 osób. Zebrana liczba podpisów jest zatem wystarczająca.

W ocenie Komisji wniosek spełnia zatem wymagania formalne przewidziane w ustawie o referendum lokalnym.

Dokonując oceny merytorycznej wniosku Komisja powzięła wątpliwość co do zgodności z prawem potencjalnego rozstrzygnięcia referendum. W celu rozwiania tych wątpliwości komisja zwróciła się do Burmistrza Karpacza o przedstawienie opinii prawnej obsługi prawnej Urzędu Miejskiego w Karpaczu oraz adwokata/radcy prawnego niezależnego od UMK dot. wyjaśnienia, czy wskazane we wniosku o przeprowadzenie referendum pytanie odpowiada przepisom ustawy o referendum lokalnym. Burmistrz Karpacza zlecił obsłudze prawnej UMK sporządzenie przedmiotowej opinii, zwrócił się również do czterech adwokatów/radców prawnych z zapytaniem ofertowym w zakresie sporządzenia opinii, zapytanie to pozostało jednak bez odpowiedzi.

Komisja dnia 8 marca 2021 r. otrzymała od obsługi prawnej UMK opinię prawną, z której wynika, że „wniosek o przeprowadzenie referendum złożony w niniejszej sprawie, ze względu na sposób sformułowania pytania referendalnego, może prowadzić do rozstrzygnięcia sprzecznego z prawem. Stanowisko takie znajduje uzasadnienie już w samej literalnej treści przedstawianego we wniosku pytania, które jasno formułuje tezę o sprzeczności z Konstytucją oraz ustawami rozporządzeń Rady Ministrów wydanych w związku ze stanem epidemii. W tym miejscu wskazać należy, iż kontrola zgodności z Konstytucją m. in. rozporządzeń leży w kompetencjach Trybunału Konstytucyjnego (zgodnie z art. 188 Konstytucji). Zgodnie z poglądami wyrażanymi w orzecnictwie Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego dopuszczalna jest również rozproszona kontrola konstytucyjności przepisów przez sądy powszechne polegająca na odmówieniu stosowania przepisów, które sąd uznaje za niekonstytucyjne (*vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998 r., sygn. akt OPS 5/98; uchwała 7 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 1998 r., sygn. akt SA 1246/98*). Organy (zarówno stanowiące, jak i wykonawcze) jednostek samorządu terytorialnego nie zostały natomiast wyposażone w opisane wyżej kompetencje, umożliwiające dokonywanie oceny zgodności z Konstytucją aktów prawnych niższego rzędu (w tym m. in. rozporządzeń).

Przy ocenie potencjalnej sprzeczności z prawem rozstrzygnięcia, które może zapaść w następstwie

przeprowadzenia referendum nie można tracić z pola widzenia regulacji zawartej w art. 65 ust. 1 url. Wspomniany przepis stanowi, iż *„jeżeli referendum zakończy się wynikiem rozstrzygającym w sprawie poddanej pod referendum, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego niezwłocznie podejmie czynności w celu jej realizacji”*. Mając na względzie treść i przedmiot pytania referendalnego trudno sobie wyobrazić działania jakie miałyby podjąć którykolwiek z organów gminy Karpacz w następstwie rozstrzygnięcia referendum. Jak już bowiem wskazano wyżej żaden z organów gminy nie dysponuje kompetencjami obejmującymi wyeliminowanie z porządku prawnego rozporządzeń wydanych przez Radę Ministrów.”

Komisja podzieliła stanowisko przedstawione w opinii obsługi prawnej UMK i zarekomendowała podjęcie uchwały o odrzuceniu wniosku mieszkańców o przeprowadzenie referendum w przedmiocie pytania „Czy zgadzasz się na respektowanie zakazów, nakazów i ograniczeń praw i wolności obywatelskich, wprowadzanych wbrew Ustawom i Konstytucji RP poprzez rozporządzenia Rady Ministrów, w związku ze stanem epidemii” jako prowadzącego do rozstrzygnięcia sprzecznego z prawem.

Mając powyższe na względzie Rada Miejska Karpacza uważa za zasadne podjęcie przedmiotowej uchwały.